

„Az alkotó ember előtt végtelen a tér.”

ÖVEGES JÓZSEF

Alkotóteret adunk ötleteidnek

Új közösségi tér a gödöllői könyvtárban

Az ötlet, hogy egy funkcióját veszített tér átalakításával új közösségi teret nyerjünk, már évek óta foglalkoztatott minket, gödöllői könyvtárosokat. Ilyen transzformáció volt például, mikor a régi InfoHíd-ból KamszHíd – egy külön a fiatal korosztály számára dedikált részleg – lett. Hasonló térátalakítás és szolgáltatásbővítés a mostani Alkotótér létrejötte is. A Covid után, mikor rendszerszintű lett az elidegenedés az emberek között, éreztük meg azt, hogy micsoda erő rejlik a kis-közösségekben, a személyes kapcsolódásban, a kedves szavakban és a közös alkotásban. Jó ideje tudjuk már, de a bezárás alatt ismét nyilvánvalóvá vált, hogy a gödöllői könyvtárnak mekkora szerepe van a helyi közösségi élet formálásában, ahogy azt Liskáné Fóthy Zsuzsanna és Istók Anna *Miénk itt a tér! – avagy új könyvtári közösségi és szolgáltatási terek kialakítása és működése* című tanulmányukban is kifejtették.

Főként külföldi példák (ún. makerspace-ek) lebegtek a szemünk előtt, amikor az átalakuló olvasói szokások miatt (CD- és DVD-kölcsönzés visszaesése) megálmodtuk a MásArc Zenei és Filmrészlegben egy új közösségi tér kialakítását. Az első lépést megelőzte egy felmérés a felhasz-

nálói szokásokról, egy igényfelmérés, valamint egy részletes térátalakítási és szolgáltatási terv készítése. 2021-ben kezdődött a tervezés, ekkor pályázatot adtunk be a Nemzeti Kulturális Alaphoz, illetve zenei könyvtárosunk a Makerspace a könyvtárakban című továbbképzésen vett részt Békéscsabán, a Békés Megyei Könyvtár szervezésében. Eközben, 2021-ben egyelőre önerőből megkezdődött a kézzelfogható átalakulás: új bútorok vásárlása, meglévők átalakítása az új funkcióhoz, polcok korszerűsítése. Ezzel egy időben megindult az új szolgáltatási csomag létrehozása, alkotói közösségek szervezése. Ebben a munkában építetünk működő klubjaink, író- és olvasóköreink felnőtt és ifjúsági közösségeire, melyek évek, sőt évtizedek óta folynak nagy sikerrel. Valamint ennek a folyamatnak az egyik lépése volt, hogy Szombati Szöszmötölő néven kreatív délutánokat szerveztünk, ahol az érdeklődők belekóstolhattak többféle alkotótevékenységbe, a kötéstől a varráson át a Kreatív Nagyk városi klubjának kézműves-foglalkozásáig. 2022-ben már pályázati pénzből folytattuk a munkát, abban az évben ünnepeltük intézményünk újjászületésének 20. évfordulóját is, így az Alkotótér kialakítása, az új részleg átadása

a születésnapjaink projektjeinek részét képezte. Ekkor alakítottuk ki könyvtároskollégák és szakértő önkéntesek segítségével új közösségeinket. A különböző alkotótermes klubok létrejöttét egyrészt a felhasználók igényei alakították, pl.: Horgolókör, ahol egyik olvasónk kezdeményezte a kör létrejöttét, és ő is vezeti mint önkéntes, másrészt egy-egy könyvtárosunk egyéni szakterülete (pl.: Harmónia klub – jóga), ahol a szó szoros értelmében nincs alkotói tevékenység, mégis alkotóként értelmezhető a testtel, lélekkel végzett munka is.

Működő klubjaink: 3K – Könyv-Kávés-Kötés (kötőklub), Horgolókör, Harmónia (jóga) klub, Könyvkötészet, Élményinformatika – 3D-tervezés és -nyomtatás, Varroda Zsuzsa Mamával. Ezenkívül lehet nálunk sütiformát kölcsönözni, és hatalmas készletünkkel legőzni is.

Az új tér a földszinten helyezkedik el, önálló bejárata van, így kiválóan alkalmas arra, hogy kisközösségeink zavartalan klubfoglalkozásokat tarthassanak. Olyan helyiséget álmodtunk meg, ahol látogatóink kipróbálhatnak különböző kreatív tevékenységeket, legyen az kötés, varrás, könyvkötészet, 3D-nyomtatás vagy akár sütés. Az alkotáshoz eszközöket és szakmai segítséget is biztosítunk, hogy a jó hangulatról ne is beszéljünk... Alkotói közösségeink alapvetően minden érvényes olvasójegygyel rendelkező látogató számára nyitva állnak, azonban a célcsoportot tekintve vannak eltérések: kifejezetten fiataloknak ajánljuk a 3D-tervező Élményinformatika klubot, a Kamasz Varrodát, míg vannak egyes korosztályú körök: például a Horgolókör. Illetve néhány klubunkba csak felnőtteket várunk: Harmónia klub, 3K – könyv, kötés, kávé, Könyvkötészet, Varroda Zsuzsa Mamával. Kisközösségeink egy részét a könyvtároskollégák

működtetik, míg bizonyos kluboknak, bár van egy könyvtáros felelőse, de a szakmai munkát önkéntes segítők végzik. Minde mellett könyvtári órák keretében iskolai csoportoknak is bemutatjuk az Alkotótér működését. Vannak olyan foglalkozások, melyekbe kifejezetten beleépítettünk bizonyos alkotótermes tevékenységeket, pl. legó, 3D-nyomtatás. Legtöbb foglalkozásunkhoz semmilyen előképzettség nem szükséges, a teljesen kezdőknek az alapoktól tanítjuk meg az adott tevékenység csinálását, mindamelllett, hogy a haladókknak is elegendő kihívást biztosítunk. Mivel zöldkönyvtár vagyunk, rendkívül fontos számunkra a zöldelem az egész könyvtár területén, így az Alkotótérben is: a Varrodában maradék anyagokat használunk, 3K-s klubtagjaink kedves olvasók már nem használt fonalaiból alkotnak. Klubjaink általában kéthetente, illetve havi rendszerességgel működnek.

Igyekszünk folyamatosan fejleszteni a tér berendezését és kínálatát. Így került ide 2023 elején egy legós polc, ahol a kicsik és a nagyobbak egyaránt elfoglalhatják magukat. A kezdetektől fontos számunkra, hogy minden korosztály és nem számára kínáljunk vonzó közösséget, melyhez bárki szívesen csatlakozik. Alkotóterünket, illetve benne működő klubjainkat különböző városi rendezvényeken, ún. könyvtárkommandókon is népszerűsítjük. Nagy örömmre egyre többször fordul elő olyan eset, hogy valaki nem olvasója a könyvtárnak, de hallott egy klubunkról, melyhez szeretne csatlakozni, így beiratkozik hozzánk, és ha már itt van, pár könyvet is kölcsönöz.

„Ezentúl nem okoz gondot, ha felhajtandó a nadrágod, de nincs otthon varrógép! Izgat a 3D-tervezés, de nincs hely, ahol ki nyomtathatnád, amit terveztél? Szeretnél

magadnak egy divatos táskát horgolni? Eltöltenél pár órát egy jó társaságban, kötetgetve, beszélgetve? Szeretnél testileg-lelkileg egészségesebb lenni? Minden vágyad, hogy saját noteszt készíts? Ezekre mind lehetőséget biztosítunk az Alkotóterünkben!”

Terveink között szerepel, hogy 2024 első félévében egy újabb felhasználói felmérést készítsünk, látogatóink további igényeit feltérképezendő. Új célcsoportunk a fiatal férfiak, akiknek a 3D-tervező klub mellett szeretnénk további lehetőségeket ajánlani ebben a térben is, például videószerkesztést, illetve már folyamatban van egy green-box berendezése, ahol a digitális kompetenciák fejlesztésére helyezjük a hangsúlyt. Továbbá azon is folyamatosan gondolkodunk, hogyan lehetne a klubélet és a különböző rendezvényeken kívül még jobban hasznosítani ezt a teret. 2023 őszén próbát tettünk arra, hogy „berbe adjuk” az Alkotóteret: olyan, a könyvtár profiljába illeszkedő külsős foglalkozásoknak biztosítva teret, mint pl. a Mandalakészítő workshop. Szeretnénk lehetőséget adni különböző közösségeknek, cégeknek is, hogy játékos, alkotós, csapatépítő alkalmakat szervezzenek nálunk.

Mi erősen hiszünk abban itt, Gödöllőn, hogy az egyre inkább monitorok mögé húzó világunkban igény van azokra a kisközösségekre, melyek hétről hétre vagy hónapról hónapra személyesen találkoznak, nevetnek, beszélgetnek, együtt alkotnak – egyszerűen csak kapcsolódnak. Kapcsolódnak egymással, a saját képzelőerejükkel, az adott tevékenységgel és természetesen a könyvekkel, a könyvtárral is. Hiszen, ahogy minden alkotás alapja a fantázia, úgy az olvasásé is.

Csató Zsófia

„Könyvtári órák keretében iskolai csoportoknak is bemutatjuk az Alkotótér működését”

Fotó: Csató Zsófia